

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 5, 17, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 80, 82¹ STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 24² STRAIPSNIU ĮSTATYMO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 4, 10, 11, 15, 27, 28, 35, 38, 39, 48, 52, 53, 56, 58, 60, 65, 66,
67, 69, 71, 72, 72¹, 73, 75³, 77, 85 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 64¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-1257
13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
DERINIMO PAŽYMA**

Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 4, 5, 22, 42, 43, 44, 51, 53, 72¹, 80, 82¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projekto (toliau – Projektas Nr. 1):

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. spalio 31 d. išvadoje Nr. NV-2687	<p>1. Nėra aišku, dėl kokių priežasčių Projekto Nr.1 vienoje ar keliuose atitinkamo straipsnio dalyse siūloma pakeisti ministro pareigų pavadinimą (vietoje nebeaktualios nuorodos <i>švietimo ir mokslo ministras</i> įrašoma <i>švietimo, mokslo ir sporto ministras</i>), tačiau kitose to paties straipsnio dalyse nėra siūlomas keisti ministro pareigų pavadinimas. Atkreipiame dėmesį, kad daugybėje straipsnių yra likusios nebeaktualios nuorodos (pavyzdžiui, Mokslo ir studijų įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje, 3 straipsnio 4 dalyje, 8 straipsnio 4–5 dalyse, 33 straipsnio 4 dalyje, 46 straipsnio 3 dalyje ir t.t.). Siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo ir teisėkūros ekonomiškumo, šiuo aspektu turėtų būti peržiūrėtas visas Mokslo ir studijų įstatymas ir atitinkamai pakeistos nuorodos į ministro pareigų pavadinimą, o taip pat ir į ministerijos (vietoje nebeaktualios nuorodos <i>Švietimo ir mokslo ministerija</i> įrašyti <i>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija</i>) pavadinimą.</p>	<p>NEATSIŽVELGTA.</p> <p>Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad kituose įstatymuose vartojamą institucijos pavadinimą „Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija“ atitinka institucijos pavadinimas „Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija“, pareigų pavadinimą „Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras“ – pareigų pavadinimas „Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras“, taigi įstatymo leidėjas, siekdamas teisėkūros ekonomiškumo, neįpareigojo Vyriausybę rengti visų įstatymų, kuriuose vartojamas pakeistas ministerijos ir ministro pareigų pavadinimai, pakeitimus.</p> <p>Atliepiant pastabą dėl argumentų, kodėl nuo 2019 metų institucijos pavadinimas ir pareigos nepakeisti, pažymima, kad 2019 m. birželio 26 d. Seime buvo įregistruotas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 2, 3, 4, 8, 9, 14, 15, 17, 20, 22, 27, 28, 33, 34, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59, 61, 66, 67, 68, 71, 72, 77, 82, 83, 84, 85, 87 ir 90 straipsnių pakeitimo ir papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektas XIIP-3604, kurį parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė, ir kuriame siekiant teisėkūros principų aiškumo buvo pasiūlyta pakeisti Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, kuriose minimi 2019 m. sausio 1 d. pakeisti valstybės institucijos (Švietimo, mokslo ir sporto ministerija) ir pareigų (švietimo, mokslo ir sporto ministras) pavadinimai (2, 3, 8, 9, 14, 15, 17, 20, 22, 33, 34, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 57, 58, 59,</p>
--	---	---

		<p>61, 66, 68, 71, 72, 77, 82, 83, 84, 85, 87 ir 90 straipsnių pakeitimas), tačiau Seimas šio projekto nesvarstė. Rengiant vėlesnius Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo projektus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija negavo pastabų ir pasiūlymų tikslinti institucijos ir pareigų pavadinimus visuose Mokslo ir studijų įstatymo straipsniuose.</p> <p>Lietuvos Respublikos Seimo VII (rudens) sesijos darbų programoje (2023 m. rugsėjo 10 – gruodžio 23 d.), patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. XIV-2168, numatyta, kad Projektą Nr. 1 Vyriausybė turi pateikti š. m. lapkritį.</p> <p>Švietimo, mokslo ir sporto ministerija įvertino, kad keičiant papildomus 18 straipsnių, reikės ir papildomo derinimo su suinteresuotomis institucijomis, nes keisis ne tik įstatymo pavadinimas ir jo turinys, galimai reikės daugiau pakeitimų (ne tik ministro pareigų ir ministerijos pavadinimų pakeitimų). Didelė tikimybė, kad Projektas Nr. 1 nebus pateiktas Seimui šiais metais. Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nuomone, tokie pakeitimai (dėl pareigų ir institucijos pavadinimų) šiame etape netikslingi, tačiau rengiant kitus Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimus, bus peržiūrėtas visas Mokslo ir studijų įstatymo tekstas ir atitinkamai bus patikslinti ministerijos ir ministro pareigų pavadinimai.</p>
	<p>14. Atkreipiame dėmesį, kad siekiant patikslinti Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas pagal Valstybės tarnybos įstatymą, būtina koreguoti Projekto Nr. 1 11 straipsniu keičiamo Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio 11 dalies papunkčius, nurodant bent didžiausius galimus priedo ir priemokos dydžius („iki 20 procentų” ar pan.), o tiksliausia būtų nurodyti intervalą („nuo 10 procentų iki 80 procentų“ ar pan.).</p> <p>Papildomai atkreipiame dėmesį, kad šio straipsnio 13 dalį būtina papildyti žodžiais „gali būti“ (skiriami), o 16 dalyje žodžius „už labai gerą darbą“ pakeisti į „už lūkesčius viršijantį darbą“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Mokslo ir studijų institucijų darbuotojai nėra valstybės tarnautojai, ir jiems Valstybės tarnybos įstatymas netaikomas. Pažymėtina, kad mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų darbo užmokestis priklauso nuo mokslinės veiklos rezultatų. Dėl mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų veiklos specifiškumo jiems negali būti nustatyti priedo ir priemokos dydžiai, kaip tai nustatyta Valstybės tarnybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme. Mokslinių tyrimų institutai labai skiriasi atliekamų mokslinių tyrimų sudėtingumu, mokslo darbų pobūdžiu, turimais finansiniais ištekliais, jie specializuojasi skirtingose mokslo srityse. Atsižvelgdami į anksčiau išdėstytas priežastis ir į tai, kad Įstatymo nuostatos, susijusios su mokslo darbuotojų apmokėjimu, turi įsigalioti jau 2024 m. sausio 1 d., nustatyti priedo ir priemokos dydžių intervalus ar didžiausius galimus priedo ir priemokos dydžius šiame</p>

		<p>etape būtų neatsakinga. Būtina sistemiškai peržiūrėti teisinį reglamentavimą ir numatomas nuostatas suderinti su valstybiniais mokslinių tyrimų institutais ir kitomis suinteresuotomis institucijomis. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio 12 dalyje yra nustatytas ribojimas – valstybinių mokslinių tyrimų institutų mokslo darbuotojams – šio straipsnio 11 dalyje nurodytų priedų ir priemonių dalis, išmokėta iš valstybės biudžeto lėšų (išskyrus pajamų įmokų į valstybės biudžetą lėšas), neturi viršyti jiems nustatytos pareiginės algos dydžio.</p> <p>Į pastabas ir pasiūlymus dėl Mokslo ir studijų įstatymo 72¹ straipsnio 13 ir 16 dalių yra atsižvelgta.</p>
Bendra pastaba	<p>22. Atkreipiame dėmesį, kad siekiant užtikrinti teisėkūros ekonomiškumo principą, tikslinant Projektus, būtina įtraukti ir anksčiau teiktiems Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymų projektams arba susijusiems projektams pateiktų pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą užtikrinančius pakeitimus (pavyzdžiui, Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. spalio 23 d. išvados Nr. NV-2576 pasiūlymai ir kt.).</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Argumentai pateikti lydinčiame dokumente kartu su Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektu TAIS Nr. 23-44(5), kuriam Vyriausybė pritarė 2023-11-22 posėdyje. Teikime Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją atkreipė dėmesį, kad paramos doktorantams teikimo teisinis pagrindas – Mokslo ir studijų įstatymo mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 4 dalis, kurioje nurodyta, kad Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų aukštųjų mokyklų studentams gali būti teikiama parama. Siūloma, kad paramą doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų, administruotų Fondas. Paramos doktorantams dydis (6,5 BSI) siūlomas toks pat, koks yra nustatytas socialinėms stipendijoms, kurias irgi administruoja Fondas. Socialinės stipendijos ir paramos doktorantams skyrimo kriterijus tas pats – socialinio paramos gavėjo statuso turėjimas. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 4 dalis yra teisinis pagrindas ne tik galiojančiam Paramos aukštųjų mokyklų studentams teikimo tvarkos aprašui, bet ir Projektu siūlomam tvirtinti Paramos doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų, skyrimo ir administravimo tvarkos aprašui, taip pat ir kitiems aprašams, nuostatom, patvirtintiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. sausio 1 d. nutarimu Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo (Paramos aukštųjų mokyklų studentams teikimo tvarkos aprašas; Lietuvos Respublikos Prezidentų Antano Smetonos, Aleksandro</p>

		<p>Stulginskio, Kazio Griniaus, Jono Žemaičio ir Algirdo Brazausko vardinių stipendijų nuostatai; 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų stipendijų nuostatai; Paramos skyrimo prioritetines specializacijas studijuojantiems pirmosios pakopos pedagogikos krypties studijų programų, kurias baigus suteikiama pedagogo kvalifikacija, studentams, pirmosios pakopos ne pedagogikos krypties studijų programų studentams, greta studijuojantiems pedagogikos studijų modulį, ir pedagoginių profesinių studijų programų studentams tvarkos aprašas)“.</p> <p>Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nuomone, Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 4 dalis yra pakankamas teisinis pagrindas skirti paramą doktorantams, išėjusiems akademinį atostogų, ir atitinka Vyriausybės suformuotą praktiką.</p>
--	--	--